

LJN: AU2469, Gerechtshof 's-Gravenhage , 2200761204

Datum uitspraak: 12-09-2005
Datum publicatie: 12-09-2005
Rechtsgebied: Straf
Soort procedure: Hoger beroep
Inhoudsindicatie: Medeplegen van moord op pasgeboren kind. Voorbedachte rade. Verwerping beroep van vader van het slachtoffer op bepalingen ex artikelen 290 en 291 van het WvSr. Veroordeling tot 9 jaar gevangenisstraf.

Uitspraak

Rolnummer: 22-007612-04
Parketnummer: 09-757669-03
Datum uitspraak: 12 september 2005
TEGENSPRAAK

Gerechtshof te 's-Gravenhage
meervoudige kamer voor strafzaken

Arrest

gewezen op het hoger beroep tegen het vonnis van de rechtbank te 's-Gravenhage van 26 november 2004 in de strafzaak tegen de verdachte:

[verdachte],
geboren te [geboorteplaats] op [geboortedatum],
thans gedetineerd in [adres].

Onderzoek van de zaak

Dit arrest is gewezen naar aanleiding van het onderzoek op de terechtzittingen in eerste aanleg en het onderzoek op de terechtzitting in hoger beroep van dit hof van 29 augustus 2005.

Het hof heeft kennisgenomen van de vordering van de advocaat-generaal en van hetgeen door en namens de verdachte naar voren is gebracht.

Tenlastelegging

Aan de verdachte is tenlastegelegd hetgeen vermeld staat in de inleidende dagvaarding, waarvan een kopie in dit arrest is gevoegd.

Procesgang

In eerste aanleg is de verdachte terzake van het primair tenlastegelegde veroordeeld tot een gevangenisstraf voor de duur van zeven jaren, met aftrek van voorarrest.

De verdachte heeft tegen het vonnis hoger beroep ingesteld.

Het vonnis waarvan beroep

Het vonnis waarvan beroep kan niet in stand blijven omdat het hof zich daarmee niet verenigt.

Bewezenverklaring

Het hof acht wettig en overtuigend bewezen dat de verdachte het primair tenlastegelegde heeft begaan, met dien verstande dat:

hij op 17 oktober 2003 te 's-Gravenhage tezamen en in vereniging met een ander opzettelijk en met voorbedachten rade het zojuist uit [medeverdachte] geboren kind van het leven heeft beroofd, door met dat opzet en na kalm beraad en rustig overleg: - meermalen een sjaal of een (hand)doek op de mond en/of het gezicht van het kind te drukken, - meermalen de nek of het hoofd van het kind (om) te draaien, - met een mes meermalen in de keel van het kind te snijden, en - het kind vervolgens in een plastic tas te leggen en vervolgens in een gracht te gooien, tengevolge waarvan voornoemd kind is overleden.

Hetgeen meer of anders is tenlastegelegd, is niet bewezen. De verdachte moet daarvan worden vrijgesproken.

Voorzover in de tenlastelegging taal- en/of schrijffouten voorkomen, zijn deze in de bewezenverklaring verbeterd. Blijkens het verhandelde ter terechtzitting is de verdachte daardoor niet geschaad in de verdediging.

Bewijsvoering

Het hof grondt zijn overtuiging dat de verdachte het bewezenverklaarde heeft begaan op de feiten en omstandigheden die in de bewijsmiddelen zijn vervat en die reden geven tot de bewezenverklaring.

In die gevallen waarin de wet aanvulling van het arrest vereist met de bewijsmiddelen, dan wel, voor zover artikel 359, derde lid, tweede volzin, van het Wetboek van Strafvordering wordt toegepast, met een opgave daarvan, zal zulks plaatsvinden in een aanvulling die als bijlage aan dit arrest zal worden gehecht.

Nadere bewijsoverweging

Ter terechtzitting in hoger beroep is door de verdediging betoogd dat de verdachte het tenlastegelegde feit niet heeft begaan met voorbedachten rade. De verdediging onderbouwt het betoog - kort samengevat en zakelijk weergegeven - als volgt:

Voorbedachte rade vereist kalm beraad en rustig overleg en is het tegenovergestelde van handelen in een ogenblikkelijke opwelling van drift of hartstocht, die de dader als het ware onvoorbereid vindt, en hem brengt tot de onmiddellijk gevolgde daad.

Gezien de verklaringen van verdachte en diens vriendin ([medeverdachte]) is er geen sprake geweest van een zeker tijdsverloop waarin men zich daadwerkelijk heeft kunnen beraden. Verdachte heeft zich tevoren niet kunnen beraden of kunnen nadenken over wat hij zou gaan doen als het kindje geboren werd. Verdachte was er immers van overtuigd dat het kindje reeds dood was in de buik van [medeverdachte]. Doordat het kindje levend geboren werd, ontstond er bij de verdachte paniek. De paniek en het korte tijdsbestek tussen de geboorte en de gevolgde daad hebben geen ruimte gelaten voor kalm beraad en rustig overleg, aldus de verdediging.

Het hof overweegt hieromtrent als volgt:

Voor een bewezenverklaring van voorbedachte rade is volgens vaste rechtspraak voldoende dat komt vast te staan dat de verdachte tijd had zich te beraden op het te nemen of het genomen besluit, zodat de gelegenheid heeft bestaan tot nadenken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap te geven.

In dit verband zijn de navolgende feiten en omstandigheden van belang;

De verdachte heeft samen met zijn vriendin op meerdere manieren getracht het zojuist uit haar geboren kind van het leven te beroven. De handelingen zijn opeenvolgend geweest, waarbij verdachte en zijn vriendin vastberaden en doeltreffend zijn doorgedaan op de na de geboorte eenmaal ingeslagen weg van het doden van het kind. Immers:

De vriendin van verdachte heeft meteen na de geboorte van het kind een sjaal of een handdoek op de mond en/of het gezicht van het kind gedrukt, met als kennelijk doel het kind te laten stikken. Vervolgens heeft zij de nek/het hoofd van het kindje (om)gedraaid. Toen dit niet tot het beoogde resultaat leidde, heeft zij opnieuw enige malen de nek/hoofd van het kind (om)gedraaid.

De verdachte heeft bij deze handelingen aanwijzingen gegeven over de wijze waarop dit diende te gebeuren en zijn vriendin aangemoedigd het te doen én te herhalen. Vervolgens heeft de vriendin van verdachte wederom een sjaal of een handdoek op de mond en/of het gezicht van het kind gedrukt. Toen het leek dat het kindje nog niet was overleden, heeft de verdachte voorgesteld om de keel van het kind door te snijden. Vervolgens heeft de verdachte aan haar een mes gegeven. Op verzoek van zijn vriendin heeft verdachte een t-shirt gepakt om het bloed op te vangen. Toen het doorsnijden van de keel niet lukte, heeft de verdachte tegen zijn vriendin gezegd dat zij harder moest snijden of meer kracht moest zetten. Daarop heeft zij de keel van het kind doorgesneden. Vervolgens heeft de verdachte - nadat zijn vriendin hierom vroeg - een plastic tas gegeven, waarin het kind werd gestopt.

De verdachte heeft hierop deze zak dichtgeknoopt.

Hierna hebben verdachte en zijn vriendin - in overleg - de zak in een gracht gegooid.

Uit de genoemde omstandigheden concludeert het hof dat er voor verdachte en zijn vriendin meerdere momenten zijn geweest waarin zij tijd hadden om zich te beraden op de te nemen of genomen besluiten, zodat er meerdere gelegenheden bestaan om over de betekenis en de gevolgen van hun voorgenomen daad na te denken en zich daarvan rekenschap te geven.

Aldus acht het hof bewezen dat bij de verdachte en zijn vriendin het opzet en de voorbedachte rade heeft voorgezeten om het kind van het leven te beroven, zodat het verweer wordt verworpen.

Het beroep op de artikelen 290/291 WvS

De verdediging heeft aangevoerd dat de verdachte, in weerwil van het bepaalde in artikel 292 WvS, een beroep toekomt op toepasselijkheid van de geprivilegieerde strafbepalingen van de artikelen 290/291 WvS. Daartoe is aangevoerd dat aan de moeder met toepasselijkheid van deze bepalingen tevens het recht op bescherming van artikel 8 EVRM is gegeven, welk recht weliswaar volgens het tweede lid van artikel 8 EVRM bij wet kan worden beperkt, maar welke beperking niet zover mag gaan dat deze het non-discriminatie gebod van artikel 14 EVRM doorkruist. De verdediging beroept zich in dit verband - naar het hof begrijpt - op een bij de verdachte bestaan hebbende vrees voor de ontdekking van de geboorte van zijn kind.

Het hof verwerpt dit verweer en overweegt daartoe als volgt:

De wetgever heeft bij de artikelen 290/291 WvS ten gunste van de moeder die, onder de werking van vrees voor de ontdekking van haar bevalling respectievelijk ter uitvoering van een onder de werking van vrees voor de ontdekking van haar aanstaande bevalling genomen besluit, haar kind bij of kort na de geboorte opzettelijk van het leven berooft, in de delictomschrijvingen een wettelijke strafvermindingsgrond verdisconteerd. De strafvermindingsgrond is gelegen in de bedoelde bijzondere gemoedstoestand, die uit zijn aard slechts bij de moeder kan bestaan en die een uitsluitend haar persoonlijk betreffende omstandigheid betreft. Niet is in te zien dat deze wettelijke strafvermindingsgrond in enigerlei opzicht in relatie staat tot het recht op respect voor het privéleven en het familie- en gezinsleven zoals bedoeld in artikel 8 EVRM, dat derhalve - ook gezien in relatie tot artikel 14 EVRM, welke bepaling geen rechtstreekse werking heeft - niet in het geding kan zijn.

Waar de verdachte zich beroept op een bij hemzelf bestaan hebbende vrees voor de ontdekking van de geboorte van zijn kind, overweegt het hof dat artikel 292 WvS, dat bepaalt dat de in de artikelen 290/291 WvS bedoelde misdrijven ten aanzien van anderen die er aan deelnemen als doodslag respectievelijk moord worden aangemerkt, onverlet laat dat het ter vrije beoordeling van de strafrechter staat de gemoedstoestand als door de verdachte bedoeld, indien aanwezig geacht, ten aanzien van de verdachte als strafverminderende factor aan te merken. Zoals hierna uit de strafmotivering zal blijken, acht het hof deze gemoedstoestand bij de verdachte niet in relevante mate aanwezig, zodat in zoverre de verdachte ook geen belang heeft bij zijn verweer in deze.

Strafbaarheid van het bewezenverklaarde

Het primair bewezenverklaarde levert op:

Medeplegen van moord.

Strafbaarheid van de verdachte

Er is geen omstandigheid aannemelijk geworden die de strafbaarheid van de verdachte uitsluit. De verdachte is dus strafbaar.

Strafmotivering

De advocaat-generaal heeft geconcludeerd tot vernietiging van het vonnis waarvan beroep en tot veroordeling van de verdachte ter zake van het primair tenlastegelegde tot een gevangenisstraf voor de duur van negen jaren, met aftrek van voorarrest en de tijd die in een observatietehuis is doorgebracht.

Het hof heeft de op te leggen straf bepaald op grond van de ernst van het feit en de omstandigheden waaronder dit is begaan en op grond van de persoon en de persoonlijke omstandigheden van de verdachte, zoals daarvan is gebleken uit het onderzoek ter terechtzitting.

Daarbij heeft het hof in het bijzonder het volgende in aanmerking genomen.

Verdachte en zijn vriendin hebben hun pasgeboren kind op gruwelijke wijze van het leven beroofd, zoals hiervoor omschreven. Verdachte heeft zijn kind hiermee het hoogste rechtsgoed, het recht op leven, ontnomen. Daarbij komt dat het een mensenleven in de meest kwetsbare vorm betreft: dat van een pasgeboren baby, die voor zijn overleven volledig afhankelijk is van anderen, in het bijzonder van zijn ouders. Het hof rekent de verdachte zwaar aan dat hij zichzelf het recht heeft gegeven dit mensenleven te beëindigen. Het spreekt voor zichzelf dat een misdrijf als het onderhavige een enorme schok teweeg heeft gebracht, niet alleen bij familieleden en degene die het lijke heeft gevonden, maar ook in ruime zin in de samenleving.

Het hof heeft bij zijn beoordeling betrokken de omstandigheid dat verdachte kennelijk tot deze daad is gekomen, omdat hij zijn gebruikelijke leefwijze wilde handhaven en het gezinsleven met een klein kind hem daarin zou belemmeren. De verdachte heeft weliswaar verklaard dat ook een rol heeft gespeeld dat hij er tegen op zag om zijn moeder met zijn vaderschap te confronteren, maar het hof beschouwt dit motief - mede gelet op de omstandigheid dat zijn moeder vóór de bevalling aan hem kenbaar had gemaakt dat een kind van hem welkom zou zijn in de familie - als dermate ondergeschikt dat daaraan geen relevante betekenis kan worden toegekend.

Voorts is komen vast te staan dat de verdachte, blijkens een hem betreffend uittreksel uit het Justitieel Documentatieregister d.d. 23 augustus 2005, eerder is veroordeeld voor het plegen van strafbare feiten, hetgeen hem er kennelijk niet van heeft weerhouden het onderhavige feit te plegen.

Het hof heeft kennis genomen van het rapport van het Pieter Baan Centrum, Psychiatrische Observatiekliniek d.d. 12 juli 2004, opgemaakt en ondertekend door [deskundige 1], psycholoog, [deskundige 2], psychiater, en [deskundige 3], arts-assistent psychiatrie. Zij achten verdachte ten tijde van het plegen van het hem tenlastegelegde feit enigszins verminderd toerekeningsvatbaar. Het hof neemt deze conclusie van de deskundigen over en maakt deze tot de zijne. De deskundigen geven aan dat verdachte een nog ongerijpte, weinig gedifferentieerde identiteit kent, passend bij een gestagneerde persoonlijkheids-ontwikkeling. Daarnaast is hij afhankelijk van middelen (cocaïne en cannabis). In het tenlastegelegde werkt verdachtes stoornis in geringe mate door. Gelet daarop vermelden de deskundigen geen uitspraak te kunnen doen over het herhalingsrisico op basis van zijn stoornis. Om deze reden zijn er geen termen voor het geven van een behandeladvies, aldus de rapportage.

Naar het oordeel van het hof komen de ernst van het bewezenverklaarde en de door het hof in aanmerking genomen omstandigheden onvoldoende tot uitdrukking in de door de eerste rechter opgelegde straf.

Het is op deze grond dat het hof de hierna te vermelden zwaardere straf zal opleggen dan door de eerste rechter is opgelegd.

Het hof is - alles overwegende - van oordeel dat een geheel onvoorwaardelijke gevangenisstraf van navermelde duur een passende en geboden reactie vormt.

Toepasselijke wettelijke voorschriften

Het hof heeft gelet op de artikelen 47 en 289 van het Wetboek van Strafrecht.

BESLISSING

Het hof:

Vernietigt het vonnis waarvan beroep en doet opnieuw recht.

Verklaart bewezen dat de verdachte het primair tenlastegelegde, zoals hierboven omschreven, heeft begaan.

Verklaart niet bewezen hetgeen terzake meer of anders is tenlastegelegd en spreekt de verdachte daarvan vrij.

Bepaalt dat het bewezenverklaarde het hierboven vermelde strafbare feit oplevert.

Verklaart de verdachte strafbaar terzake van het bewezenverklaarde.

Veroordeelt de verdachte tot een gevangenisstraf voor de duur van

9 (negen) jaren.

Bepaalt dat de tijd, die door de verdachte vóór de tenuitvoerlegging van deze uitspraak in voorarrest is doorgebracht, bij de uitvoering van de opgelegde gevangenisstraf in mindering zal worden gebracht, voorzover die tijd niet reeds op een andere straf in mindering is gebracht.

Dit arrest is gewezen door mrs. Van Boven, De Groot en Le Clercq-Meijer, in bijzijn van de griffier mr. Croes.
Het is uitgesproken op de openbare terechtzitting van het hof van 12 september 2005.
